

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Zamościu

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W ZAMOŚCIU
ZA 2024 ROK**

Zamość, kwiecień 2025 r.

- I. Wprowadzenie.
- II. Zadania własne:
 1. Opracowywanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
 2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
 3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienia oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
 4. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno- wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
 5. Pomoc cudzoziemcom.
 6. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.
 7. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.
 8. Prowadzenie działań w zakresie zadań rządowych z uwzględnieniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia.
 9. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.
 10. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
 11. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
 12. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
 13. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, opieki wytnieniowej.
 14. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie.
 15. Sporządzenie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej (zgodnie z art.16a).

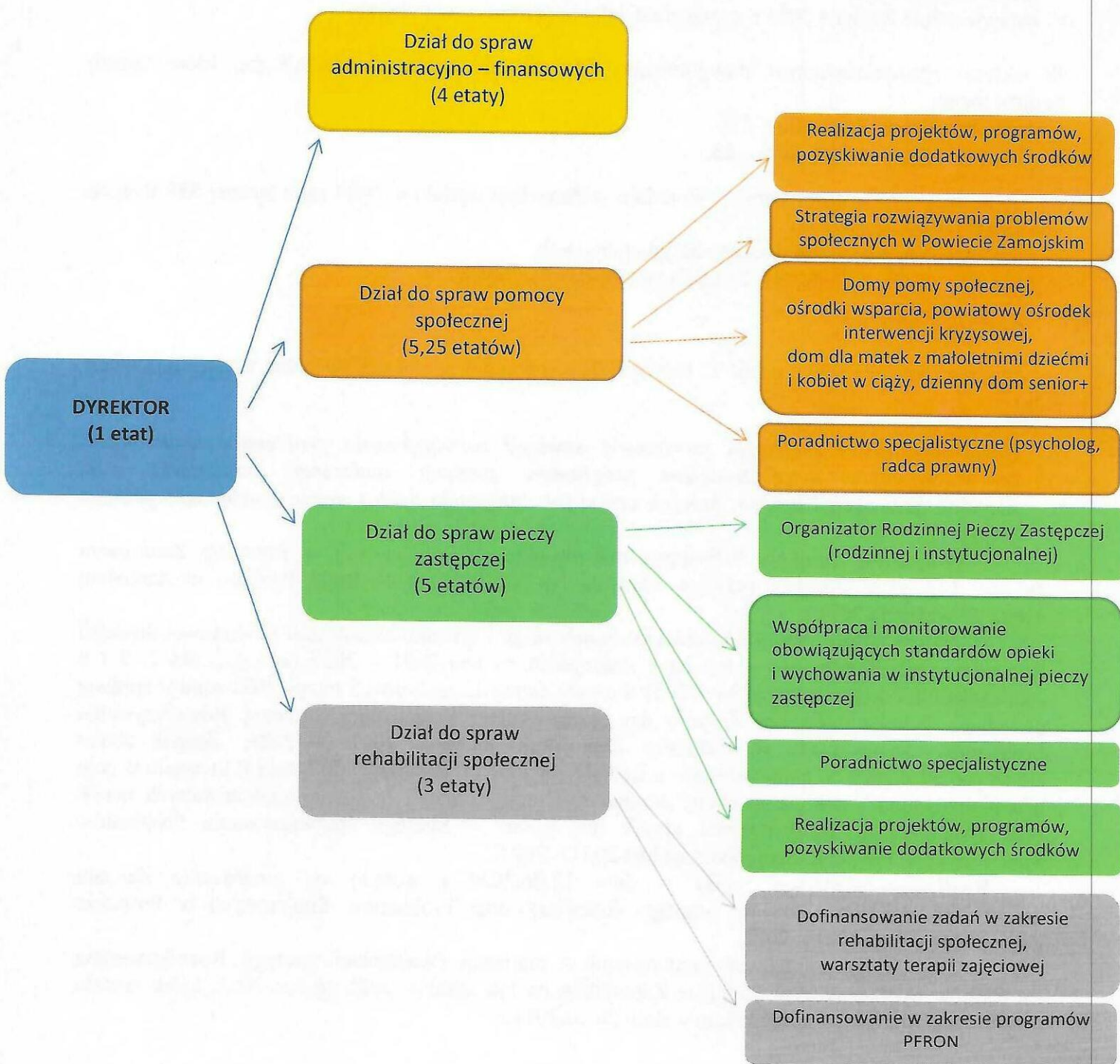
16. Utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.
- III. Realizacja „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2022- 2025”.
- IV. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej.
- V. Realizacja zadań w zakresie pieczy zastępczej.
 - a. Realizacja świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych.
 - b. Zadania zlecone w zakresie administracji rządowej.
 - c. Odpłatność rodziców z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej .
 - d. Porozumienia.
 - e. Odpłatność powiatów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
 - f. Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
 - g. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków.

I. Wprowadzenie.

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu jest budżetową jednostką organizacyjną, które zostało utworzone na mocy Uchwały nr V/4/99 Rady Powiatu Zamojskiego z dnia 26 stycznia 1999 r. w celu wykonywania zadań Powiatu z zakresu pomocy społecznej. Działa na podstawie Statutu wprowadzonego Uchwałą Nr XV/158/2016 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 28 grudnia 2016 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego powołanego Uchwałą Nr 134/2019 przez Zarząd Powiatu w Zamościu z dnia 17 lipca 2019 r. z jego późniejszymi zmianami.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym w skład Centrum wchodzi następujące działy:

W związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu (dalej: PCPR) zobowiązane jest do niesienia pomocy w zakresie pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wspierania osób niepełnosprawnych.

Centrum pełni rolę wyspecjalizowanej instytucji, tworzącej na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu bazę informacji o stanie pomocy społecznej w powiecie oraz pożądanym kierunkach zmian w tym zakresie.

PCPR w 2024 r. realizowało zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, administracji rządowej, pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej, określone w ustawach:

- ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym przygotowano **34 uchwały** wraz z załącznikami, które zostały podjęte przez:

- Radę Powiatu w Zamościu – **11**;
- Zarząd Powiatu w Zamościu – **23**.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wydało w 2024 roku łącznie **538 decyzje administracyjne**, z zakresu:

- pomocy społecznej – 306 decyzji administracyjnych,
- rodzinnej pieczy zastępczej – 232 decyzji administracyjnych.

II. Zadania własne.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy:

1. Opracowywanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

„Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zamojskim na lata 2021-2025” została przyjęta Uchwałą Nr XXIII/277/2021 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 29 września 2021 r.

Zgodnie z założeniami dotyczącymi monitoringu i systemu aktualizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów w Powiecie Zamojskim na lata 2021 – 2025 oraz § 2 pkt 2, 3 i 4 załącznika Nr 2 do Zarządzenia Nr 7/2021 Starosty Zamojskiego z dnia 3 lutego 2021 roku w sprawie powołania i funkcjonowania Zespołu ds. opracowania i zarządzania Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zamojskim na lata 2021 – 2025, Zespół zbiera się na posiedzeniach co najmniej raz w roku kalendarzowym, najpóźniej do końca II kwartału w celu przeanalizowania i dokonania oceny stopnia realizacji działań i osiągania zaplanowanych celów oraz ewentualnego wprowadzenia korekt lub zmian w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zamojskim na lata 2021 – 2025.

Realizując powyższe zapisy w dniu 12.06.2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. opracowania i zarządzania Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zamojskim na lata 2021 – 2025.

W/w Zespół opracował sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zamojskim na lata 2021 – 2025 za rok 2023, które zostało przedłożone Staroście Zamojskiemu w dniu 28.10.2024 r.

Ponadto Zespół opracował zmiany w niniejszym dokumencie, które zostały przyjęte Uchwałą Nr V/57/2024 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zamojskim na lata 2021-2025.

2. *Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.*

- Poradnictwo psychologiczne i rodzinne – świadczone osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Z poradnictwa w 2024 roku skorzystały **22 osoby**.

Liczba podjętych oddziaływań:

- **1** interwencja kryzysowa,
- **52** sesje terapii indywidualnej,
- **68** sesji psychoterapii indywidualnej.

Poradnictwo rodzinne:

- liczba rodzin objętych poradnictwem rodzinnym - **13**,
- liczba oddziaływań - **121**.

- Poradnictwo prawne – osoby zainteresowane mogły skorzystać z tego rodzaju wsparcia w każdy wtorek w godzinach 14:00-16:00 w pokoju poradnictwa specjalistycznego, znajdującego się na II piętrze w budynku Starostwa Powiatowego w Zamościu. Termin spotkania był ustalany osobiście w pok. 214 tut. Centrum lub telefonicznie pod nr tel. 84 53 00 942.
- Poradnictwo socjalne – w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu omawiane poradnictwo, świadczone było przez pracowników socjalnych w ramach ich obowiązków służbowych. Osoby zainteresowane mogły skorzystać z tego rodzaju wsparcia telefonicznie lub osobiście w siedzibie Centrum codziennie w godzinach urzędowania, tj. pon. 7:30-15:30, wt. 8:00-16:00, śr.-pt. 7:30-15:30.

3. *Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienia oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.*

W roku sprawozdawczym wyżej wymienione zadanie nie było realizowane z uwagi na brak wniosków w tym zakresie.

4. *Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno- wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.*

W roku sprawozdawczym wyżej wymienione zadanie nie było realizowane z uwagi na brak wniosków w tym zakresie.

5. Pomoc cudzoziemcom.

W roku sprawozdawczym na terenie Powiatu Zamojskiego nie przebywały osoby posiadające status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy - brak wniosków w tym zakresie. W związku z powyższym zadanie nie było realizowane.

W roku 2024 r. nie finansowano pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego ponieważ nie było orzeczeń Sądu w tym zakresie.

6. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługiwało prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczyły usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Na terenie Powiatu Zamojskiego funkcjonowały **cztery** domy pomocy społecznej, które są prowadzone na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Lubelskiego na czas nieokreślony:

- Dom Pomocy Społecznej im św. Siostry Faustyny w Krasnobrodzie dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych fizycznie – **110** miejsc;
- Dom Pomocy Społecznej w Majdanie Wielkim dla osób przewlekle psychicznie chorych /mężczyzn/ – **64** miejsca;
- Dom Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszynie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie /kobiet/ – **70** miejsc;
- Dom Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach dla osób przewlekle psychicznie chorych /kobiet/ – **59** miejsc.

Ogólna liczba miejsc w domach pomocy społecznej według stanu na 31.12.2024 r. – **303**.

Szczegółowe dane dotyczące domów pomocy społecznej ilustruje poniższa tabela.

Tabela 1. Domy Pomocy Społecznej

Lp.	Domy Pomocy Społecznej	Liczba miejsc statutowych	Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2024 r.	Liczba osób przebywających w domu w ciągu 2024 r.	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2024 r.
1.	Krasnobród	110	94	115	6 345,00
2.	Majdan Wielki	64	64	67	5 788,00
3.	Szczepieszyn	70	50	50	7 390,00
4.	Ruskie Piaski	59	59	62	6 072,00
Ogółem		303	267	294	*

**średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej oznacza kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego w domu.*

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało **267** mieszkańców z tego:

- **66** mieszkańców skierowanych przed 2004 r., na których powiat otrzymuje dotację;
- **201** mieszkańców skierowanych i umieszczonych po 2004 r., wg nowych zasad ponoszenia odpłatności.

Tabela 2. Liczba osób umieszczonych przed 2004 rokiem i po 2004 roku w 2024 r.

Lp.	Domy Pomocy Społecznej	Liczba mieszkańców umieszczonych przed 01.01.2004 roku / wg starych zasad/	Liczba mieszkańców umieszczonych po 01.01.2004 r.	Stan na dzień 31.12.2024 r.
			/wg nowych zasad/	
1.	Krasnobród	9	30	94
2.	Majdan Wielki	17	3	64
3.	Szczebrzeszyn	19	1	50
4.	Ruskie Piaski	21	3	59
Ogółem		66	37	267

Na osoby skierowane do domów pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 roku, powiat otrzymał dotację celową, która w 2024 r. wyniosła łącznie 3 126 000,00 zł.

Mieszkańcy ponosili miesięczną odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej w wysokości 70% posiadanego dochodu. Dla osób skierowanych i umieszczonych w dps-ach po 1 stycznia 2004 r., zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pobyt w domu pomocy społecznej był odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania.

Oplatę za pobyt w domu wnosili w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej niż 70 % dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi, zgodnie z zawartą umową z gminą,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatą mieszkańca i ewentualnie rodziny.

Tabela 3. Zatrudnienie w Domach Pomocy Społecznej wg stanu na 31.12.2024 r.

Lp.	Domy Pomocy Społecznej	Liczba etatów	Liczba osób zatrudnionych wg stanu na 31.12.2024 r.	Liczba osób zatrudnionych w dziale terapeutyczno-opiekuńczym wg stanu na 31.12.2024 r.	Liczba osób zatrudnionych w dziale administracyjno-gospodarczym/księgowym wg stanu na 31.12.2024 r.
1.	Krasnobród	53,25	54	40	14
2.	Majdan Wielki	44,08	48	32	16
3.	Szczebrzeszyn	42,625	46	30	16
4.	Ruskie Piaski	40,25	42	31	11
Ogółem		180,205	190	133	57

Jak wykazują dane w powyższej tabeli, liczba osób zatrudnionych w domach pomocy społecznej wynosiła 190 osób na 180,205 etatu, z tego w dziale terapeutyczno – opiekuńczym zatrudnionych było 133 osoby, a w dziale administracyjno-gospodarczym/księgowym – 57.

Charakterystyka mieszkańców.

Tabela 4. Sytuacja prawna mieszkańców

Lp.	Domy Pomocy Społecznej	Mieszkańcy całkowicie ubezwłasnowolnieni	Mieszkańcy częściowo ubezwłasnowolnieni	Mieszkańcy skierowani przez sąd – bez zgody	Osoby nieubezwłasnowolnione
1.	Krasnobród	8	1	12	85
2.	Majdan Wielki	16	4	21	44
3.	Szczebrzeszyn	44	2	8	4
4.	Ruskie Piaski	7	6	31	46
Ogółem		75	13	72	179

Powyższe dane wykazują, iż wśród mieszkańców domów pomocy społecznej znajdowały się osoby, które były całkowicie ubezwłasnowolnione – 75, częściowo ubezwłasnowolnione – 13, skierowane przez sąd – 72 oraz nieubezwłasnowolnione – 179.

Od stycznia do końca grudnia 2024 roku wydano **40 decyzji o umieszczeniu**, w tym dla:

- **21 osób** z Powiatu Zamojskiego;
- **19 osób** z innych powiatów.

W związku ze zmianą wysokości dochodu mieszkańców przekraczającego 10% kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej, związanej z waloryzacją rent i emerytur, wydano **68 decyzji ustalających odpłatność** za pobyt w domach pomocy społecznej w stosunku do osób umieszczonych przed 1 stycznia 2004 r.

Ponadto wydano **8 decyzji wygaszających** z powodu rezygnacji osób z dalszego pobytu w domu pomocy społecznej.

7. *Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.*

Mieszkania chronione

W 2024 roku na terenie Powiatu Zamojskiego funkcjonowały dwa mieszkania chronione treningowe dla usamodzielnionych wychowanków utworzone Uchwałą Nr XXXIV/382/2022 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 21 grudnia 2022 r., które Uchwałą Nr XLIII/464/2024 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 28 lutego 2024 r. przekształcono w mieszkania treningowe.

Mieszkania treningowe przeznaczone były dla osób usamodzielnionych ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pełnoletnich wychowanków, opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, które ze względu na trudną sytuację życiową, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a nie wymagają usług w zakresie całodobowej opieki.

Jednostką organizacyjną prowadzącą mieszkania chronione treningowe był Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie. Mieszkania znajdują się w Zwierzyńcu przy ul. Partyzantów 3B/2 i ul. Różin 8C. Przeznaczone są do zamieszkania dla 5 osób.

W 2024r. z mieszkań treningowych nie korzystały niepełnosprawne osoby usamodzielnione, z uwagi na ich brak.

Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Krasnobrodzie

Powiatowy Ośrodek Wsparcia był ogniwem wsparcia społecznego, dla osób przewlekłe psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej. W 2024 roku Ośrodek dysponował **30** miejscami.

Jako placówka wsparcia dziennego, Ośrodek świadczył usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności.

W zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8:00 do 16:00, Ośrodek zapewniał osobom korzystającym:

- realizację planu postępowania wspierająco – aktywizującego w formie treningów indywidualnych i grupowych;
- poradnictwo socjalne, pedagogiczne;
- poradnictwo psychologiczne indywidualne i grupowe;
- zajęcia psychoedukacyjne;
- opiekę dla osób niepełnosprawnych;
- 2 posiłki dziennie (śniadanie, obiad) w ramach treningu kulinarnego;

- dowóz transportem własnym;
- terapię ruchową;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
- szkolenia/warsztaty dla uczestników;
- organizację czasu wolnego.

W Ośrodku znajdowały się następujące pracownie terapeutyczne:

- pracownia kulinarna;
- pracownia umiejętności społecznych i przygotowania do życia;
- pracownia artystyczna;
- pracownia techniczna;
- pracownia aktywności ruchowej (terapia ruchowa);
- sala ogólna.

Z usług Ośrodka w 2024 roku skorzystało **39 osób**, w wieku od 18 do 61 roku życia.

Wśród uczestników Ośrodka było:

- **14 osób** przewlekłe psychicznie chorych – typ A
- **19 osób** z niepełnosprawnością intelektualną – typ B
- **6 osób**, u których występują inne zaburzenia czynności psychicznych – typ C

Udział w zajęciach uregulowano wydając **27 decyzji administracyjnych**, w tym:

- **14 decyzji** przedłużających pobyt w Ośrodku;
- **10 decyzji** kierujących do Ośrodka;
- **3 decyzje** stwierdzające wygaśnięcie pobytu.

Według stanu na dzień 31.12.2024 roku w Ośrodku zatrudnionych ogółem było **12 osób** na **10,25 etatu**.

Dotacja podstawowa przeznaczona na 1 uczestnika od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.07.2024 r. wynosiła **2 250,40 zł**, a od dnia 01.08.2024 r. do dnia 31.12.2024r. wzrosła o kwotę **232,80 zł** i wyniosła **2 483,20 zł**.

Dotacja na osobę z niepełnosprawnością sprzężoną od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.07.2024 r. wynosiła **675,12 zł**, a od dnia 01.08.2024 r. do dnia 31.12.2024r. wzrosła o kwotę **69,84 zł** i wyniosła **744,96 zł**

Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Łabuniach

Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Łabuniach zapewniał całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Dom w okresie sprawozdawczym przeznaczony był również dla dziewcząt niepełnoletnich w ciąży oraz w okresie okołoporodowym.

Do podstawowych zadań Domu w szczególności należało:

- zapewnienie schronienia i wsparcia;
- udzielenie specjalistycznej pomocy w formie opieki psychologicznej, pedagogicznej i wychowawczej;
- udzielenie pomocy mieszkańcom w trudnej sytuacji życiowej;
- realizacja zadań zgodnie z Programem „Za życiem” m.in. skoordynowana opieka nad kobietą w ciąży, w okresie ciąży, porodu i połogu;
- udzielenie pomocy uczennicom w ciąży: zapewnienie przez placówkę możliwości kontynuowania nauki;
- udzielenie pomocy w opiece nad dzieckiem.

Przyjmowanie osób potrzebujących wsparcia do Domu następuje w:

- trybie zwykłym – na podstawie wniosku złożonego do najbliższego organu pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania (MOPR, MOPS, GOPS),

- trybie interwencyjnym – w nagłych sytuacjach kryzysowych osoby potrzebujące pomocy zostały przyjęte do Domu w danym momencie, z późniejszym dopełnieniem formalności.

W omawianym okresie sprawozdawczym w domu przebywały 32 osoby (kobiety z dziećmi, małoletnie w ciąży).

Powodem skierowania były m.in. problemy: potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, sytuacja kryzysowa, bezdomność oraz ubóstwo

Kobiety korzystające z usług świadczonych przez Dom mogły skorzystać ze wsparcia psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, czy też pomocy wychowawców. Miały możliwość do kontynuowania nauki, jak również podnoszenia swoich kwalifikacji.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Domu zatrudnionych ogółem było **9 osób** na podstawie umowy o pracę, na **8 etatach**.

W okresie sprawozdawczym wydano **50 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 13 decyzji o skierowaniu do DDM
- 2 decyzje przedłużające pobyt w DDM;
- 1 decyzja odmowna
- 20 decyzji ustalających opłatę za pobyt, decyzje zmieniające ustaloną opłatę za pobyt;
- 14 decyzji stwierdzających wygaśnięcie dot. pobytu oraz odpłatności w DDM, umorzenia postępowania/ uchylene w zakresie skierowania.

8. Prowadzenie działań w zakresie zadań rządowych z uwzględnieniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia.

Dzienny Dom „Senior +” w Krasnobrodzie

Dzienny Dom „Senior +” w Krasnobrodzie został utworzony z dniem 1 stycznia 2019 r. Uchwałą Nr III/28/2018 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 27 grudnia 2018 roku. W 2024 r. otrzymał dofinansowanie na realizację zadania w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” w Krasnobrodzie, którego celem jest zapewnienie przez 8 godzin dziennie wsparcia seniorom w wieku 60+ poprzez umożliwienie korzystania z infrastruktury pozwalającej na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

W 2024 r. Dzienny Dom „Senior+” w Krasnobrodzie posiadał 30 miejsc dla mieszkańców Powiatu Zamojskiego nieaktywnych zawodowo w wieku 60+. Liczba uczestników korzystających z usług Dziennego Domu „Senior+” w Krasnobrodzie w ciągu 2024 roku wyniosła 41 osób.

W 2024 roku wydano łącznie **105 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 10 decyzji o skierowaniu;
- 28 decyzji o przedłużeniu pobytu;
- 67 decyzji o odpłatności.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Dziennym Domu „Senior +” w Krasnobrodzie zatrudnione były 4 osoby na 3,5 etatu.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Krok dalej” w Białobrzegach

Środowiskowy Dom Samopomocy „Krok dalej” w Białobrzegach prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu, był jednostką finansowaną przez budżet państwa, realizującą zadania z zakresu administracji rządowej w oparciu o obowiązujące przepisy prawa w tym zakresie, prowadzoną na zlecenie Powiatu Zamojskiego.

Dom przeznaczony dla 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym

i umiarkowanym, a także z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jednocześnie z występującymi innymi zaburzeniami zwłaszcza neurologicznymi (mózgowe porażenie dziecięce), głównie poruszających się na wózkach inwalidzkich, mających problemy w porozumiewaniu się.

Celem działalności Domu było przede wszystkim podnoszenie jakości życia i zapewnienie wsparcia społecznego uczestnikom, mającym trudności w kształtowaniu swoich relacji z otoczeniem. Placówka dziennego pobytu świadczyła usługi przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00 zapewniała osobom korzystającym:

- realizację planu postępowania wspierająco – aktywizującego w formie treningów indywidualnych i grupowych;
- poradnictwo socjalne, psychologiczne, pedagogiczne;
- terapię ruchową;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
- szkolenia/warsztaty dla uczestników (inne niż trening i zajęcia prowadzone w pracowniach);
- organizację czasu wolnego uczestników;
- kształtowanie umiejętności społecznych i umiejętności z zakresu samoobsługi;
- 2 posiłki dziennie (śniadanie, obiad);
- dowóz transportem własnym.

W Domu znajdowały się następujące pracownie terapeutyczne:

- pracownia ruchu i rehabilitacji;
- pracownia komputerowo - audiowizualna i rozwoju komunikacji alternatywnej;
- pracownia gospodarstwa domowego;
- pracownia arteterapii i pracy twórczej;
- pracownia porządkowa.

Z usług Domu w 2024 roku skorzystały **32** osoby niepełnosprawne intelektualnie i z niepełnosprawnością sprzężoną oraz osoby ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku od 18 do 59 roku życia:

- **3** osoby niepełnosprawne intelektualnie – typ B
- **29** osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi – typ D

Udział w zajęciach uregulowano wydając **8 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 7 decyzji przedłużających pobyt w Domu;
- 1 decyzję kierującą do Domu.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Domu zatrudnionych ogółem było **15** osób na **12,10** etatu.

Dotacja podstawowa przeznaczona na 1 uczestnika od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.07.2024 r. wynosiła **2 250,40 zł**, a od dnia 01.08.2024 r. do dnia 31.12.2024r. wzrosła o kwotę **232,80 zł** i wyniosła **2 483,20 zł**.

Dotacja na osobę z niepełnosprawnością sprzężoną od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.07.2024 r. wynosiła **675,12 zł**, a od dnia 01.08.2024 r. do dnia 31.12.2024 r. wzrosła o kwotę **69,84 zł** i wyniosła **744,96 zł**.

9. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecbrzeszynie

Przedmiotem działalności Ośrodka było m.in. świadczenie kompleksowych specjalistycznych usług oraz udzielanie wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu się dysfunkcji tych osób. Osoby doznające przemocy domowej lub znajdujące się w kryzysie miały możliwość skorzystania ze schronienia w Hostelu. Ośrodek zapewniał nieodpłatnie **7** miejsc hostelowych.

W okresie sprawozdawczym z takiego rodzaju pomocy skorzystało ogółem **8 osób**: **4 osoby dorosłe** oraz **4 dzieci**. Mieszkańcom Hostelu udzielono następujących porad: psychologicznych, pedagogicznych oraz z zakresu pracy socjalnej.

Osobom będącym w kryzysie, które zgłosiły się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie w 2024 roku udzielono bezpłatnej pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego. W poniższej tabeli przedstawiono rodzaj oraz liczbę udzielonych porad.

Tabela 5. Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego świadczona przez POIK w Szczepieszynie w 2024 r.

Pomoc świadczona przez:	Liczba osób korzystających z pomocy	Liczba udzielonych porad
Psychologa	135	578
Pedagoga	6	44
Pracownika socjalnego	8	19
Razem	149	641

Jak wynika z powyższej tabeli w okresie sprawozdawczym z bezpłatnej pomocy skorzystało **149 osób**, którym udzielono **641 porad**. Różnica w liczbie osób korzystających z pomocy, a udzielonych porad wynika z wielokrotnego korzystania z różnego rodzaju poradnictwa przez te same osoby. W 2024 roku przeprowadzono **7 interwencji w miejscu zamieszkania** osoby przebywającej w kryzysie. Interwencje dotyczyły rodzin będących w kryzysie rodzinnym, emocjonalnym, pogrążonych w żałobie, doświadczających sytuacji traumatycznych.

Z tego rodzaju wsparcia skorzystało **14 osób** w ich miejscu zamieszkania.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Ośrodku zatrudnionych było **9 osób** na podstawie umowy o pracę na **5,5 etatu**.

10. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Wszystkie informacje o prawach i uprawnieniach dostępne były na stronie internetowej oraz Biuletynie Informacji Publicznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu. Wyróżnione były poszczególne zakresy m. in.: przeciwdziałanie przemocy domowej, rehabilitacja osób niepełnosprawnych, powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, piecza zastępcza, wzory wniosków do pobrania, programy opracowane i realizowane przez PCPR w Zamościu, jednostki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Zamojskiego. Strona internetowa PCPR została dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

W 2024 r. pracownicy tut. Centrum telefonicznie udzielali informacji osobom zainteresowanym o prawach i uprawnieniach dotyczących zagadnień z zakresu pomocy społecznej.

Osoby zainteresowane były informowane o możliwości skorzystania z pomocy i wsparcia, uzyskiwały pomoc w wypełnianiu stosownych wniosków w zakresie dofinansowania ze środków PFRON. Zainteresowanych na bieżąco informowano o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej świadczonej w dwóch punktach znajdujących się w budynku Starostwa Powiatowego w Zamościu w godzinach urzędowania Starostwa, tj. pon., śr.-pt. 7:30-15:30, wt. 8:00-16:00. Drugi punkt nieodpłatnego poradnictwa prawnego funkcjonował również przy Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie, obejmował: nieodpłatną pomoc prawną, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatną mediację. Rejestracja odbywała się wyłącznie telefonicznie pod numerem telefonu: 602 664 424.

11. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano i przeprowadzono 2 szkolenia dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu Zamojskiego, z zakresu:

1. „Uzależnienia: rozpoznaj, reaguj, wspieraj” – celem szkolenia było rozwinięcie kompetencji w zakresie rozpoznawania uzależnienia, komunikacji z osobami uzależnionymi.

Grupą odbiorców zorganizowanego szkolenia byli pracownicy socjalni z 15 ośrodków pomocy społecznej oraz kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (razem 35 osób). Szkolenie zorganizowano w dniu 22.11.2024 r. w sali konferencyjnej w budynku Lubelskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Lublinie Delegatura w Zamościu. Uczestnikom szkolenia przekazano materiały edukacyjne zorganizowane przez tut. Centrum z Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom mieszczącym się w Warszawie. Słuchacze spotkania otrzymali zaświadczenie o ukończeniu kursu;

2. „Wypalenie zawodowe – przyczyny, skutki, zapobieganie” - celem szkolenia było zapoznanie uczestników z problematyką wypalenia zawodowego, jego przyczynami, skutkami oraz metodami zapobiegania. Uczestnicy nabyli wiedzę na temat rozpoznawania wczesnych objawów wypalenia zawodowego oraz skutecznych strategii, które pomogą im dbać o zdrowie psychiczne i emocjonalne w pracy zawodowej. Wydarzenie zostało zorganizowane w siedzibie tut. Centrum i brało w nim udział 11 osób z jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Uczestnikom szkolenia przekazano certyfikat potwierdzający udział w szkoleniu.

12. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

W roku sprawozdawczym powyższe zadanie realizowane było na bieżąco. Współpraca z kierownikami i pracownikami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej opierała się m. in. na udzielaniu porad i indywidualnych konsultacjach w zakresie rozwiązywania konkretnych problemów i sytuacji osób. Ponadto kierownicy i pracownicy uczestniczyli w webinarium dot. ochrony danych osobowych i oszustw internetowych. Pracownicy tut. Centrum w związku z wystąpieniem potrzeby zorganizowali na terenie Domu Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach doradztwo metodyczne dla dyrektora oraz pracowników w zakresie przygotowania, grupowania dokumentacji na potrzeby zaplanowanej kontroli Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie Delegatura w Zamościu. W siedzibie tut. Centrum zorganizowano grupowe doradztwo metodyczne dla dyrektorów dps w zakresie prowadzenia wymaganego przepisami prawa rejestru zdarzeń nadzwyczajnych. Przeprowadzono warsztaty praktyczne, dyskusję i analizę przypadków. Omówiono poprawność dokumentowania zdarzeń nadzwyczajnych na podstawie formularzy.

13. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, opieki wytchnieniowej.

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 w formie całodobowej realizowany był przez Dom Pomocy Społecznej „Pod Modrzewiami” w Szczepieszyńcu.

Realizacja Programu zakładała wsparcie dla 5 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi (2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną) z terenu Powiatu Zamojskiego.

Z Programu skorzystały 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

14. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie.

Zgodnie z art. 19 ust. 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należało sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu przekazywało obowiązujące sprawozdania w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) oraz w Systemie Informacyjnym „POMOST”.

15. Sporządzenie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej (zgodnie z art.16a).

Podstawą opracowania dokumentu „Ocena zasobów pomocy społecznej na terenie Powiatu Zamojskiego” była ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W myśl art. 16a wyżej wymienionej ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu przygotowało ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej, demograficznej, przedstawiając ją Radzie Powiatu. Celem opracowania dokumentu było dokonanie

analizy zasobów pomocy społecznej na terenie Powiatu Zamojskiego, stanowiącego źródło do zaplanowania środków finansowych na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej. Ocena obejmowała w szczególności osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów, infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Dokument umożliwiał inicjowanie i wdrażanie różnorodnych rozwiązań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i grup społecznych wymagających okresowego i długofalowego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych.

16. *Utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.*

Na mocy Uchwały nr V/4/99 Rady Powiatu Zamojskiego z dnia 26 stycznia 1999 roku została utworzona samorządowa jednostka organizacyjna pod nazwą „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie”. Rada Powiatu w Zamościu zapewnia środki na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Wykonując Uchwałę Rady Powiatu w Zamościu z dnia 20 grudnia 2023 roku Nr XLI/452/2023 w sprawie uchwalenia budżetu powiatu na 2024 rok Zarząd Powiatu w Zamościu podjął w dniu 5 stycznia 2024 roku Uchwałę Nr 1/2024 w sprawie podziału podmiotowego i przedmiotowego dochodów i wydatków budżetu powiatu na 2024 rok. Uchwała ta określała planowane na 2024 rok kwoty dochodów i wydatków PCPR.

III. Realizacja „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2022- 2025”.

W ramach ustawowego obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) o przeciwdziałaniu przemocy domowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało opracowany „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Powiecie Zamojskim na lata 2022 – 2025”. Program wyznaczał kierunki działań w obszarze przeciwdziałania problemowi przemocy domowej, w szczególności o charakterze diagnozującym, informacyjnym, edukacyjnym, interwencyjnym, wspierająco-terapeutycznym, korekcyjno-edukacyjnym. Powyższy program skorelowany był z „Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030”.

W omawianym okresie sprawozdawczym został wdrożony system wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc w formie grup wsparcia. Spotkania prowadzone były przez psychologa, odbywały się w PCPR w Zamościu, uczestnikami byli członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu Powiatu Zamojskiego. Odbyło się 6 spotkań superwizyjnych, w których udział wzięło **10 osób**.

Z poszczególnych zadań zawartych w w/w Programie przeciwdziałania przemocy domowej wynikała konieczność opracowania i realizacji poniższych programów tj.:

- 1) „Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025” - edycja 2024 r. – był realizowany przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie w wymiarze 72 godzin, zgodnie z harmonogramem zajęć w terminie od dnia 31.08.2024 r. do dnia 16.11.2024 r. Do programu zakwalifikowanych zostało **15 osób** (**11 mężczyzn i 4 kobiety**), z czego ukończyło **10 osób** (**8 mężczyzn i 2 kobiety**) uzyskując zaświadczenie o ukończeniu omawianego programu.
- 2) „Powiatowego programu profilaktycznego mającego na celu udzielanie specjalistycznej pomocy zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Zamojskim na lata 2022- 2025”, który był realizowany przez jednostki tj.: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Nr 2 w Zamościu, Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu, Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Łabuniach,

Zespół Szkół Nr 2 im. dr Zygmunta Klukowskiego w Szczepieszynie oraz Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Zięzińcu. W 2024 r. uczestniczyło w nim **4 130 osób**. Uczestnikami byli głównie rodzice lub opiekunowie, dzieci i młodzież, a także przedstawiciele różnych grup zawodowych zajmujących się problematyką przemocy wśród dzieci i młodzieży. W zakresie w/w Programu prowadzone były: warsztaty, szkolenia, pogadanki, prelekcje.

- 3) „Powiatowego programu terapeutycznego i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą domową w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025”, który był przekazany do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie celem realizacji. W okresie sprawozdawczym uczestniczyło w Programie **49 osób**, ukończyło **36 osób**. Uczestnicy korzystali z indywidualnej terapii psychologicznej.
- 4) „Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025”, który był przekazany do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie celem realizacji. W okresie sprawozdawczym brak osób chętnych do uczestnictwa. Program nie był realizowany.
- 5) „Powiatowego programu oddziaływań edukacyjnych i wspierających dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025”, który był przekazany do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczepieszynie celem realizacji. W okresie sprawozdawczym brak osób chętnych do uczestnictwa. Program nie był realizowany.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2024 rok:

1. Prowadzenie nadzoru w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej celem usprawnienia funkcjonowania ww. jednostek.
2. Zapewnienie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej miejsc w jednostkach pomocy społecznej w zależności od występujących potrzeb, problemów.
3. Podejmowanie działań w zakresie diagnozowania potrzeb dotyczących usług społecznych i odpowiednio planowanie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, świadczonych w społeczności lokalnej, w miejscu zamieszkania.

IV. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej.

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych algorytmem w 2024 roku przyznał Powiatowi Zamojskiemu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Zamojskiego kwotę **8 912 284,00 zł**.

Rada Powiatu w Zamościu ostatecznie uchwaliła Nr V/61/2024 z dnia 27 listopada 2024 roku, na zadania rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu przeznaczyła kwotę **8 607 334,41 zł**, w tym **6 537 024,00 zł na działalność warsztatów terapii zajęciowej**, natomiast na realizację zadania rehabilitacji zawodowej realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy przeznaczyła kwotę **304 949,59 zł**.

Ze środków Funduszu realizowane były niżej wymienione zadania na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Zamojskiego:

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

■ dofinansowano kwotę **74 022,22 zł** dla **8 stowarzyszeń** na realizację m.in.: spotkań integracyjnych, wycieczek dla **330 osób**.

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:

■ dofinansowano kwotę **213 990,43 zł** dla **113 osób** do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, w tym:

- 75 osobom niepełnosprawnym dorosłym i 22 opiekunom,
- 9 dzieciom niepełnosprawnym i młodzieży do 24 roku życia i 7 opiekunom.

Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do likwidacji barier architektonicznych w miejscu ich zamieszkania:

■ dofinansowano kwotę **331 558,40 zł** do:

- przystosowania 30 łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych

- schodołazu -1,
- budowy podjazdu – 5,
- podnośnika sufitowego-1,
- elektrycznego podnośnika transportowo-kapielowego – 2,
- windy przyściennej - 1.

Przeprowadzono 45 wizji lokalnych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych w ramach złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON zadania: likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania. Wizje miały na celu stwierdzenie aktualnego stanu pomieszczeń i ich barier w domu przed ich przystosowaniem do niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej.

Dokonano 33 odbiory prac po likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się:

■ dofinansowano **kwotę 45 879,98 zł** dla **25** osób niepełnosprawnych do zakupu:

- komputera stacjonarnego - 1,
- laptopa/notebooka -18,
- programów Mówik – 4,
- programu logopedycznego – 1,
- connetclipa – 2,
- zestawu komputerowego – 1,
- telefonu z aplikacją dla osób niewidomych -1.

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych:

■ dofinansowano **kwotę 49 380,00 zł** dla **28** osób niepełnosprawnych do zakupu:

- łóżka ortopedycznego - 20,
- podnośnika transportowego - 1,
- wózka toaletowo – prysznicowego - 1
- rowerów trójkołowego – 7.

Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego:

■ dofinansowano kwotę **48 939,20 zł** dla 17 osób niepełnosprawnych do zakupu:

- orbitreka -1,
- rowerów rehabilitacyjnych -7,
- rotora rehabilitacyjnego -1,
- bieżni elektrycznej - 5,
- ścieżki sensorycznej - 1,
- nakładki korygującej układu pisarskiego -1,
- poduszki sensorycznej -1,
- piasku kinetycznego - 1
- zestawu piłeczek sensorycznych o zróżnicowanej wielkości, twardości i fakturze -1,
- sortera do nauki liczenia – gra Montessori -1,
- tablicy sensomotorycznej - 1
- kołdry obciążeniowej- 2,
- zestawu mat puzzli sensorycznych -1,
- systemu Pragma - 1.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze:

W 2024 roku osoby niepełnosprawne złożyły 678 wniosków, pozytywnie rozpatrzono 506 wniosków na kwotę **1 306 540,18 zł**. Celem dofinansowania była pomoc finansowa przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania. O dofinansowanie ubiegały się osoby, gdy cena przedmiotu dofinansowania była wyższa od limitu dofinansowania otrzymanego z NFZ.

Z uwagi na niewystarczającą wysokość środków PFRON w 2024 r. nie wszystkie wnioski na zadania o dofinansowanie zostały pozytywnie rozpatrzone.

Dofinansowanie tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej:

Na terenie Powiatu Zamojskiego działa 5 Warsztatów Terapii Zajęciowej obejmujących opieką rehabilitacyjną 194 osoby niepełnosprawne: w Dominikanówce (gm. Krasnobród), w Komarowie Osadzie z siedzibą w Wolicy Brzozowej, w Rozłopach (gm. Sułów) i Lipinie Starej (gm. Skierbieszów) i w Zwierzyńcu. W WTZ uczestnikami są osoby niepełnosprawne, które ze względu na rodzaj schorzenia, niepełnosprawność, orzeczony stopień niepełnosprawności nie były w stanie pracować zawodowo. Ponadto występowały problemy z prawidłowym funkcjonowaniem w codziennych czynnościach. Osoby niepełnosprawne w warsztatach terapii zajęciowej mogły korzystać z szeroko rozumianej rehabilitacji, zmierzającej do poprawy ich rozwoju ogólnego, zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej oraz przystosowania do funkcjonowania społecznego, a w przyszłości podjęcia pracy

Tabela 6. Finansowanie działalności warsztatów w 2024 roku.

Lp.	Nazwa warsztatu terapii zajęciowej	Dofinansowanie PFRON	Dofinansowanie Starostwa	Dofinansowanie Gmina, Miasto, PUP	100 % kosztów działalności 2024 roku	Koszt roczny działalności przypadający na jednego uczestnika
1	WTZ Dominikanówka 40 uczestników	1 347 840,00 zł	149 760,00 zł	46 600,00 zł	1 544 200,00 zł	38 605,00 zł
2	WTZ Komarów Osada z siedzibą w Wolicy Brzozowej 40 uczestników	1 347 839,88 zł	149 760,00 zł.	34 125,36 zł.	1 531 725,24 zł.	38 293,13 zł
3	WTZ Rozłopy 38 uczestników	1 280 448,00 zł	142 272,00 zł	0,00 zł	1 422 720,00 zł	37 440,00 zł
4	WTZ Zwierzyńiec 36 uczestników	1 213 056,00 zł	134 784,00 zł	3 477,00 zł	1 351 317,00 zł	37 536,58 zł
5	WTZ Lipina Stara 40 uczestników	1 347 840,00 zł	149 760,00 zł	0,00 zł	1 497 600,00 zł	37 440,00 zł
Razem	194 uczestników	6 537 023,88 zł	726 336,00 zł	84 202,36 zł	7 347 562,24 zł	-

Nie wykorzystane środki PFRON w kwocie 0,12 zł, zostały zwrócone do PFRON.

Zgodnie z ustawą z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym dofinansowanie w 2024 r. kosztu działalności warsztatów ze środków PFRON wynosiło 90%, tj. 33 696,00 zł rocznie na jednego uczestnika, ze środków samorządu powiatowego w wysokości 10%, tj. 3 744,00 zł rocznie na jednego uczestnika.

Dofinansowanie działalności warsztatu przez Gminy nie jest obligatoryjne, jak wynika z tabeli nr 6 nie wszystkie gminy dofinansowywały działalność warsztatów, w związku z tym roczny koszt działalności przypadający na jednego uczestnika w poszczególnych warsztatach różnił się między sobą.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych PCPR przeprowadzał kontrole planowane w zakresie merytorycznym w pięciu warsztatach: mianowicie w WTZ w Zwierzyńcu, WTZ w Dominikanówce, WTZ w Lipinie Starej, WTZ w Rozłopach, WTZ Komarowie Osadzie z siedzibą w Wolicy Brzozowej.

Tabela 7. Program wyrównywania różnic między regionami III w 2024 roku.

Zadanie	Dofinansowanie PFRON	Dofinansowanie Gmina, Miasto, Pracodawca	Uwagi
Obszar G- „Włączamy do pracy/powiat”	150 000,00 zł	42 484,00 zł (wkład własny pracodawcy)	Zrealizowany przez PUP
Obszar D – „Likwidacja barier transportowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Lipinie Starej”	144 000,00 zł	72 931,00 zł	Zrealizowany
Obszar D – „Likwidacja barier transportowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Dominikanówce”	351 500,00 zł	77 278,00 zł	Zrealizowany
Obszar D – „Likwidacja barier transportowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Komarowie-Osadzie z siedzibą w Wolicy Brzozowej”	144 000,00 zł	99 540,00 zł	Zrealizowany
Obszar F- „Modernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Komarowie-Osadzie z siedzibą w Wolicy Brzozowej”	121 804,00 zł	30 451,66 zł (planowane)	Umowa aneksowana, czas realizacji do 30.04.2025 r.
Razem	911 304,00 zł	322 684,66 zł	-

Tabela 8. Program „Aktywny samorząd” w 2024 roku (realizacja do 15 kwietnia 2025 r.)

Zadanie	Liczba umów	Kwota wypłacona	Uwagi
A1- likwidacja bariery transportowej (pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu)	4	44 670,30 zł	-
A2- likwidacja bariery transportowej (pomoc w uzyskaniu prawa jazdy)	3	3 330,00 zł	2 umowy- rezygnacje
A3- likwidacja bariery transportowej (pomoc w uzyskaniu prawa jazdy)	0	0	-
A4- likwidacja bariery transportowej (pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu)	0	0	-
B1- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	10	77 455,47 zł	-
B2- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego	0	0	-
B3- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	3	19 678,89 zł	-
B4- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	0	0	-
B5- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego	0	0	-
C1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	117 700,00 zł	-
C2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	3 850,00 zł	-
C3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	0	0	-
C4- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy	1	4 000,00 zł	-
C5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	6	49 349,00 zł	-
D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub w przedszkolu albo pod inną tego typu opieką)	2	7 512,07 zł	-
E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	23	9 100,00 zł	-
Moduł II- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	50	188 778,00 zł	-
Razem	108	525 423,73 zł	-

Tabela 9. Samodzielność – Aktywność – Mobilność! Mieszkanie dla absolwenta, Dostępne mieszkanie

Zadanie	Liczba umów	Kwota wypłacona	Uwagi
Mieszkanie dla absolwenta	1	20 905,92 zł	Umowa z wnioskodawcą zawarta do 30.06.2026 r. - w trakcie realizacji
Dostępne mieszkanie	-	-	Brak wnioskodawców

V. Realizacja zadań w zakresie pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego w 2024 r. stanowiły 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze po 14 osób i 61 rodzin zastępczych.

Rodzinna piecza zastępcza

Rodzina zastępcza to jedna z form pomocy dzieciom, które z pewnych przyczyn nie mogą przebywać pod opieką rodziców biologicznych. Zapewnia całodobową opiekę, wychowanie, kształcenie, dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku.

Szczegóły w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej ilustruje poniższa tabela.

Tabela 9. Rodziny zastępcze funkcjonujące w ciągu 2024 roku.

Rok	Formy pieczy zastępczej	Liczba istniejących rodzin zastępczych	Liczba wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	Liczba utworzonych rodzin zastępczych
2024	Rodzina zastępcza spokrewniona	37	51	4	9	3
	Rodzina zastępcza niezawodowa	18	18	5	5	5
	Rodzina zastępcza zawodowa	6	15	2	2	2
Łącznie		61	84	11	16	10

Jak wskazują dane zawarte w tabeli w 2024 roku funkcjonowało 61 rodzin zastępczych, w których w ciągu całego roku przebywało 84 wychowanków. Powstało 10 rodzin zastępczych, w tym dwie rodziny zastępcze zawodowe, w wyniku przekształcenia dwóch rodzin zastępczych niezawodowych.

Rodziny zastępcze opuściło 16 wychowanków, z tego:

- 9 pełnoletnich wychowanków rozpoczęło proces usamodzielnienia;
- 2 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych
- 1 wychowanek został umieszczony w innej rodzinie zastępczej;
- 4 wychowanków powróciło do matki biologicznej

W dalszym ciągu dominowały rodziny zastępcze spokrewnione, które stanowiły 60% ogółu, rodziny zastępcze niezawodowe to 30% wśród istniejących rodzinnych form pieczy zastępczej, rodziny zastępcze zawodowe, kształtują się zaledwie na poziomie 10% wśród ogółu rodzin zastępczych.

W strukturze rodzin zastępczych, w przypadku rodzin spokrewnionych i niezawodowych dominowały rodziny sprawujące opiekę nad 1 lub 2 dziećmi, natomiast rodziny zastępcze zawodowe przeznaczone były głównie dla 3 lub 4 dzieci.

Poniższa tabela ilustruje liczbę rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu.

Tabela 10. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie gmin powiatu zamojskiego w 2024 r.

Lp.	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Adamów	4	8
2.	Grabowiec	3	6
3.	Komarów	2	6
4.	Krasnobród	4	6
5.	Łabunie	5	7
6.	Miączyn	5	6
7.	Nielisz	4	6
8.	Radecznica	2	2
9.	Sitno	7	7
10.	Skierbieszów	1	1
11.	Stary Zamość	1	1
12.	Sułów	3	3
13.	Szczebrzeszyn	6	7
14.	Zamość	11	13
15.	Zwierzyniec	3	5
ŁĄCZNIE		61 rodzin	84 dzieci

Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają ich niezbędne potrzeby bytowe. Umożliwiają kontakt dziecka z rodzicami bądź innymi osobami bliskimi, podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny. Zapewniają dzieciom dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Na terenie Powiatu Zamojskiego funkcjonują 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego:

- Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu o liczbie miejsc – 14;
- Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu o liczbie miejsc – 14;

Szczegóły w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2024r. ilustruje poniższa tabela.

Tabela 11. Placówki opiekuńczo – wychowawcze w 2024r.

Rok	Nazwa placówki	Liczba miejsc	Liczba wychowanków korzystających z placówki opiekuńczo – wychowawczej	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej	Liczba wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze	*Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka
2024	Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu	14	18	2	5	7 391,00 zł
	Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu	14	18	2	4	7 762,00 zł
Łącznie		28	36	4	9	-

*Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Według danych umieszczonych w tabeli należy stwierdzić, iż w 2024 roku 36 dzieci korzystało z placówek opiekuńczo – wychowawczych. Umieszczono 4 dzieci z rodzin biologicznych z powodu przemocy, nadużywania alkoholu i bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Placówki opuściło 9 wychowanków z następujących powodów:

- 6 wychowanków usamodzielniało się;
- 2 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych;
- 1 wychowanka powróciła do ojca.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 27 wychowanków, w tym 23 dzieci z Powiatu Zamojskiego. W dwóch jednostkach zatrudnionych było 27 osób, w tym 18 osób zajmowało się bezpośrednią opieką i wychowaniem. W 52 rodzinach zastępczych przebywało 69 dzieci, w tym 63 dzieci z Powiatu Zamojskiego. Łącznie w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 96 dzieci, w tym 86 dzieci z Powiatu Zamojskiego.

Najczęstsze powody umieszczania dzieci w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego w całym okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Przyczyny przebywania dzieci w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego według stanu na dzień 31.12.2024r.

Przyczyny umieszczenia	Liczba dzieci umieszczonych w:		Razem
	Rodzinach zastępczych	Placówkach opiekuńczo – wychowawczych	
uzależnienia rodziców, w tym od alkoholu	24	16	40
sieroctwo	8	0	8
pólsieroctwo	1	0	1
przemoc w rodzinie	5	5	10
choroba rodziców	6	0	6
pobyt rodziców za granicą	1	1	2
porzucenie dziecka	0	0	0
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	15	4	19
Inne / przebywanie rodziców w zakładzie karnym, małoletnie matki z dziećmi/	9	1	10

Według danych zawartych w tabeli należy stwierdzić, iż w 2024 r. niezmiennie w dalszym ciągu dominującą przyczyną umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej było uzależnienie rodziców od alkoholu, z tego powodu przebywało w pieczy ponad 42% ogółu dzieci. Następną przyczyną była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. W niewielu przypadkach powodem zabrania dziecka z rodziny naturalnej był wyjazd rodziców za granicę. Przypadki wymagające interwencji ze strony służb społecznych związane były najczęściej ze zjawiskiem współwystępowania więcej niż jednej trudnej sytuacji życiowej.

a. Realizacja świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych.

Z pomocy finansowej w 2024 r. skorzystało 61 rodzin zastępczych w których przebywało 84 dzieci w tym:

- 37 rodzin spokrewnionych z dzieckiem w których przebywało 51 dzieci;
- 18 rodzin niezawodowych w których przebywało 18 dzieci;
- 6 rodzin zawodowych w których przebywało 15 dzieci.

W sprawach rodzin zastępczych w okresie sprawozdawczym wydano 109 decyzji administracyjnych.

Wydatkowanie środków poniesionych na finansowanie rodzin zastępczych ilustruje poniższa tabela.

Tabela 13. Rodziny zastępcze

Wyszczególnienie	Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej	Liczba dzieci przebywających w tych rodzinach	Kwota świadczeń w zł
Rodziny spokrewnione z dzieckiem	37	51	519 478,42
Rodziny niezawodowe	18	18	286 836,07
Rodziny zawodowe	6	15	183 048,30
OGÓŁEM	61	84	989 362,79

Obowiązujące przepisy prawne stanowią, iż rodzinom zastępczym można przyznać:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania, z tej formy pomocy w roku 2024 skorzystała **1** rodzina na kwotę **300,00 zł**;
- jednorazową pomoc finansową na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej, z której skorzystało **9** rodzin na **10** dzieci na kwotę **9 500,00 zł**;
- świadczenia finansowe na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem lokalu rodzin zastępczych, z tej formy skorzystała **1** rodzina zastępcza na ogólną kwotę **9 230,52 zł**.

Świadczenie do 31 maja 2024r. dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej wynosiło:

- spokrewnionej - 899,00 zł miesięcznie;
- niezawodowej i zawodowej - 1 361,00 zł miesięcznie;
- dodatek dla dziecka niepełnosprawnego - 274,00 zł miesięcznie.

Świadczenie od 01 czerwca 2024r. dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej wynosiło:

- spokrewnionej - 1 002,00 zł miesięcznie;
- niezawodowej i zawodowej - 1 517,00 zł miesięcznie;
- dodatek dla dziecka niepełnosprawnego - 306,00 zł miesięcznie.

b. Zadania zlecone w zakresie administracji rządowej.

Od 2022 r. obsługę przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz przyznawania świadczenia w formie dodatku wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym w 2024 r. w/w zadanie nie było realizowane. Nie realizowano zadania z zakresu administracji rządowej.

c. Odpłatność rodziców z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z zasadami przyjętymi Uchwałą Rady Powiatu Zamojskiego Nr X/97/2012 z dnia 30 marca 2012 r., w 2024 roku PCPR w Zamościu wszczęło postępowania administracyjne w sprawie **wydania decyzji o odpłatności** za pobyt dziecka w pieczy zastępczej i wydano:

- w **59** przypadkach decyzje odstępujące od naliczania odpłatności;
- w **28** przypadkach toczy się postępowanie o ustalenie aktualnego miejsca pobytu osób zobowiązanych do odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

d. Porozumienia.

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosił:

- wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W roku 2024 sporządzono 4 porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej.

e. Odpłatność powiatów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Odpłatność powiatów z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego w 2024 roku wyniosła:

- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych – 354 564,00 zł
(odpłatność 2 powiatów za 4 dzieci);

- w rodzinach zastępczych – 233 358,48 zł
(odpłatność 9 powiatów za 11 dzieci).

W 2024 roku Powiat Zamojski ponosił wydatki na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Zamojskiego w pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie innych powiatów:

- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych (1 dziecko) – 126 320,18 zł
- w rodzinach zastępczych (16 dzieci) – 368 749,70 zł

f. Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki związane z utrzymaniem tego dziecka.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej wydatki te wynoszą:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku odpłatność za 75 dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych w latach 2012 – 2024 wyniosła 524 648,73 zł i była ponoszona przez 15 gmin. Odpłatność za 32 dzieci, które zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2012 – 2024 wyniosła 805 900,10 zł i była ponoszona przez 12 gmin.

g. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków.

Wychowankowie, którzy osiągnęli pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej mogli pozostać w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej za zgodą rodziny zastępczej, bądź dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki.

Przed uzyskaniem pełnoletności wychowankowie wskazywali opiekuna usamodzielnienia i opracowywali indywidualny program usamodzielnienia, który jest podstawą do udzielenia pomocy pieniężnej z tego tytułu. W opracowanym wraz z wychowankiem programie zawarto: zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem, sposoby zdobycia wykształcenia przez wychowanka celem aktywizacji zawodowej oraz uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Pełnoletni wychowankowie po opuszczeniu rodziny zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawczej byli objęci pomocą finansową.

Poniższa tabela ilustruje sposób wydatkowania świadczeń pieniężnych z tytułu usamodzielnienia wychowanków.

Tabela 15. Wydatkowanie świadczeń z tytułu usamodzielnienia.

Wyszczególnienie	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej
Rodziny zastępcze	6	7	4
Placówki opiekuńczo wychowawcze typu socjalizacyjnego	5	8	3
Liczba osób	11	15	7
Kwota świadczeń	70 854,00	82 935,04	15 438,00

O jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie, wychowankowie mogli ubiegać się po zakończeniu nauki - w uzasadnionych przypadkach była możliwość wypłacenia tego rodzaju świadczenia w trakcie trwania nauki. Pomocy na zagospodarowanie, a także pomocy w uzyskaniu mieszkania udziela powiat właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby opuszczającej placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub rodzinę zastępczą.

W okresie sprawozdawczym wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych otrzymali, zgodnie z indywidualnym programem usamodzielnienia, opracowanym przez opiekuna wspólnie z wychowankiem, wsparcie w formie:

- jednorazowej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie – **11 osób**;
- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki – **15 osób**;
- pomocy na zagospodarowanie - **7 osób**.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano proces usamodzielnienia z **22** wychowankami, z tego:

- **11** wychowanków z rodzin zastępczych;
- **11** wychowanków z placówek opiekuńczo - wychowawczych.

W celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze, pracownik socjalny tutejszego Centrum prowadził pracę socjalną w formie:

- poradnictwa socjalnego;
- udzielania informacji;
- pomocy w opracowywaniu indywidualnego programu usamodzielnienia.

Zgodnie z opracowanym indywidualnym programem usamodzielnienia i zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano **35 decyzji administracyjnych** przyznające pomoc pieniężną dla wychowanków usamodzielnianych oraz **1 decyzję uchylającą** świadczenie.

Zasady przyznawania pomocy obrazują poniższe informacje

Pomoc pieniężna do 31 maja 2024r. na kontynuowanie nauki wynosiła 681,00 zł miesięcznie.

Pomoc pieniężna od 1 czerwca 2024r. na kontynuowanie nauki wynosiła 759,00 zł miesięcznie.

Pomoc tę przyznaje się na czas nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą **25 roku życia**, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- **3 lat** – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną
- **roku** - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo- wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo wychowawczą.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie do 31 maja 2024r. wynosiła:

1. W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej **rodzinę zastępczą spokrewnioną** – nie mniej niż **4 486,00 zł** jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **co najmniej 3 lat**.
2. W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej **rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – wychowawczą:**
 - nie mniej niż **8 968,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **powyżej 3 lat**,
 - nie mniej niż **4 486,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **od 2 do 3 lat**,
 - nie mniej niż **2 244,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **poniżej 2 lat**, a nie krócej jednak niż przez okres roku.

Wysokość pomocy na zagospodarowanie.

Pomoc na zagospodarowanie była wypłacana w wysokości **nie niższej niż 2 039,00 zł**, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości **nie niższej niż 4 077,00 zł**.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie od 1 czerwca 2024r. wynosiła:

1. W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej **rodzinę zastępczą spokrewnioną** – nie mniej niż **4 998,00 zł** jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **co najmniej 3 lat**.
2. W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej **rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – wychowawczą:**
 - nie mniej niż **9 991,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **powyżej 3 lat**,

- nie mniej niż **4 998,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **od 2 do 3 lat**,
- nie mniej niż **2 500,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres **poniżej 2 lat**,
a nie krócej jednak niż przez okres roku.

Wysokość pomocy na zagospodarowanie.

Pomoc na zagospodarowanie była wypłacana w wysokości **nie niższej niż 2 272,00 zł**, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości **nie niższej niż 4 542,00 zł**.

Wykaz potrzeb w zakresie pieczy zastępczej na 2025 rok:

1. Promocja rodzicielstwa zastępczego w kierunku powstawania nowych form rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Opracowanie „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025 – 2027”
3. Utworzenie rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.
4. Utworzenie rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej.
5. Organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.
6. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do potrzeb dzieci.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamętach

mgr Monika Bergiel